

„Chcę, aby moje dziecko mówiło poprawnie” – rady logopedy dla rodziców

Prawidłowy rozwój dziecka dokonuje się w skutek wymiany informacji z otoczeniem, w której główną rolę pełni porozumiewanie się językowe. Mowa, zaliczana do wyższych procesów psychicznych, jest istotnym czynnikiem w regulacji stosunków z otoczeniem.

Dziecko poznaje otaczający świat poprzez oglądanie, dotykanie, słuchanie, ale dopiero umiejętność mówienia pozwala mu wyrazić swoje spostrzeżenia, uczucia, pragnienia.

Rozwój mowy dziecka zależy od kontaktów słownych z otoczeniem. Niewystarczająca ilość doświadczeń w tym zakresie może spowodować opóźnienie mowy dziecka lub jej zaburzenia.

I odwrotnie, zbyt intensywne zarzucanie dziecka długimi wypowiedziami o złożonej budowie również nie sprzyja jego rozwojowi. Dziecko zaczyna się wycofywać z pierwszych prób mówienia, niechętnie się wypowiada, bo jest „zagłuszane” mową dorosłych.

To właśnie rodzice mogą zapewnić dziecku optymalne warunki dla prawidłowego rozwoju mowy już od momentu jego narodzin, są bowiem osobami przebywającymi z dzieckiem najdłużej, mają więc największe możliwości wpływania na jego rozwój.

RODZICE JESTEŚCIE PIERWSZYM I NAJWAŻNIEJSZYM WZOREM, KTÓRY DZIECKO BĘDZIE PRÓBOWAŁO NAŚLADOWAĆ.

TEGO NIE RÓBMY!!!:

- ✓ Wypowiedzi osób z najbliższego otoczenia powinny być poprawne. Pamiętaj! Do dziecka należy mówić powoli i wyraźnie.
- ✓ Nie zawstydzajmy, nie karzmy dziecka za wadliwą wymowę.
- ✓ Nie poprawiamy wymowy dziecka żądając, by kilkakrotnie powtarzało dane słowo. Jeśli dziecko powie coś niewyraźnie, nieprawidłowo nie proś, aby powtórzyło swoją wypowiedź, tylko mów „Tak to jest ... (i prawidłowo wypowiedz to co dziecko zniekształciło), dajesz mu w ten sposób prawidłowy wzorec słowa, z czasem wypowiedzi dziecka zaczną być coraz bardziej do niego zbliżone, aż staną się poprawne.
- ✓ Nie gaśmy naturalnej skłonności dziecka do mówienia obojętnością, cierpką uwagą, lecz słuchajmy uważnie wypowiedzi, pytajmy o szczegóły przyczyni się to do korzystnego rozwoju mowy.
- ✓ Dziecka leworęcznego nie należy zmuszać do posługiwania się ręką prawą w okresie kształtowania mowy. Naruszanie w tym okresie naturalnego rozwoju sprawności ruchowej zaburza funkcjonowanie mechanizmu mowy. Prowadzi to często do zaburzeń mowy, a w szczególności do jąkania.
- ✓ W trakcie rozmowy z dzieckiem unikajmy zdrobnień i spieszczeń (języka dzieciennego) – dostarczajmy dziecku prawidłowe wzorce językowe.

- ✓ Nie należy wymagać zbyt wczesnego wymawiania poszczególnych głosek. Dziecko nie przygotowane pod względem sprawności narządów artykulacyjnych, niedostatecznie różnicujące słuchowo dźwięki mowy, a zmuszane do artykulacji zbyt trudnych dla niego głosek, często zaczyna je zniekształcać, wymawiać nieprawidłowo. Tworzymy u dziecka w ten sposób błędne nawyki artykulacyjne, trudne do zlikwidowania.

Pamiętaj!

- ✓ Karmienie piersią zapewni dziecku prawidłowy rozwój układu artykulacyjnego.
- ✓ Mówmy do dziecka, już od pierwszych dni jego życia, dużo i spokojnie. Nie podnośmy głosu zwracając się do niego.
- ✓ Od najmłodszych lat uczymy dbałości o higienę jamy ustnej. Pamiętajmy, aby dziecko nauczyło się gryźć i żuć.
- ✓ Zwracamy uwagę, aby dziecko oddychało nosem; w przypadku, gdy dziecko oddycha ustami, prosimy pediatrę o ustalenie przyczyny.
- ✓ Mówmy dziecku, co przy nim robimy, co dzieje się wokół niego. Niech mowa towarzyszy spacerom, zakupom, pracom domowym.
- ✓ Nasze wypowiedzi powinny być poprawne językowo, budujmy krótkie zdania, używajmy prostych zwrotów, modulujmy własny głos.
- ✓ Kiedy dziecko wypowie jakieś słowo, zdanie starajmy się rozszerzyć jego wypowiedź, dodając nowe słowa.
- ✓ Wspólnie oglądajmy telewizję, wybierajmy programy właściwe dla wieku dziecka. Komentujmy wydarzenia pojawiające się na ekranie, rozmawiajmy na ich temat.
- ✓ Rysujmy z dzieckiem, mówmy, co kreślimy – „... teraz rysujemy kotka. To jest głowa, tu są oczy, nos ...”. Zachęcajmy dziecko do wypowiedzi nt. rysunku.
- ✓ Odpowiadajmy na pytania dziecka cierpliwie i wyczerpująco.
- ✓ Opowiadajmy i czytamy dziecku bajki, wierszyki, wyliczniki. Uczymy krótkich wierszy na pamięć. Najlepiej podając pierwszą frazę, którą następnie powtarzamy z dzieckiem, potem mówimy jeszcze raz pierwszą frazę i dokładamy drugą i znowu powtarzamy itd.,
- ✓ Oglądajmy z dzieckiem obrazki: nazywajmy przedmioty i opisujemy sytuacje prostymi zdaniami.
- ✓ Zachęcajmy swoje dziecko do mówienia (nie zmuszajmy!); chwalmy je za każdy przejaw aktywności werbalnej; dostrzegajmy każde, nawet najmniejsze osiągnięcie, nagradzając je pochwałą.

Opr. mgr Marzena Walkowiak